

*Dosarul nr. 1ra-21/2023
(1-22028200-01-1ra-05012023)*

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

08 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

**Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN**

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, și avocata Dodica Victoria în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe

EȘANU Ruslan XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.02.2022 - 29.03.2022;

Instanța de apel: 19.05.2022 - 26.10.2022;

Instanța de recurs: 05.01.2023 - 08.02.2023.

Asupra admisibilității recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 29 martie 2022, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, *în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală*, Eșanu Ruslan a fost recunoscut vinovat și condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa de 13 (treisprezece) ani și 4 (patru) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință, Eșanu Ruslan a fost recunoscut vinovat și condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa de 4 (patru) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total, al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Eșanu Ruslan pedeapsa definitivă de 17

(șaptesprezece) ani și 4 (patru) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată în interesele XXXXX a fost admisă integral și s-a dispus încasarea de la Eșanu Ruslan în beneficiul XXXXX a sumei de 10.000 (zece mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

Acțiunea civilă înaintată în interesele XXXXX, XXXXX și XXXXX s-a admis integral și s-a dispus încasarea de la Eșanu Ruslan cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul XXXXX a sumei de 20.000 (douăzeci mii) lei, iar în beneficiul lui XXXXX și XXXXX a sumei de 10.000 (zece mii) lei pentru fiecare.

S-a încasat de la Eșanu Ruslan în beneficiul statului suma de 35.992 (treizeci și cinci mii nouă sute nouăzeci și doi) lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest cererea procurorului a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a reținut, că Eșanu Ruslan, în perioada lunilor ianuarie-mai 2021, aflându-se la domiciliul său situat în XXXXX, având în temeiul art. 133¹ Cod penal, calitatea de membru de familie, știind cu certitudine despre faptul că fiica sa XXXXX, născută XXXXX, nu a atins vârsta de 14 ani, intenționat, având scopul satisfacerii poftei sexuale în formă perversă dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și admițând în mod conștient survenirea acestor urmări, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și de a-și exprima dorința, din motivul vârstei fragede, de mai multe ori, a săvârșit în privința ei acțiuni violente cu caracter sexual.

Tot el, până în luna iulie a anului 2021, timpul nu a fost posibil de stabilit cu exactitate, având în temeiul art.133¹ Cod penal, calitatea de membru de familie, aflându-se la domiciliul său, situat în XXXXX, acționând intenționat, având scopul intimidării copiilor săi minori XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, precum și a soției XXXXX, pentru a-și impune voința și controlul personal asupra acestora, în repetate rânduri, i-a agresat fizic prin aplicarea loviturilor peste diferite părți ale corpului, și verbal prin înjurături, insultări și amenințări, prin ce a provocat stări de tensiune.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. *Procurorul în procuratura r-lui Criuleni, Foiu Andrei*, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței din motivul blândeții pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: Eșanu Ruslan să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin.(3) lit. a) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de detențiune pe viață cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis. În conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, dat fiind faptul că inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală de aplicat pedeapsa închisorii de 30 (treizeci) de ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

A-1 recunoaște pe Eșanu Ruslan, vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, și a-i stabili pedeapsa în limitele sancțiunii prevăzute de acest articol, ținând cont de prevederile art. 70 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (5) Cod penal, a-i stabili inculpatului, pentru concurs de infracțiuni, pedeapsă definitivă sub formă de 30 (treizeci) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

3.2. Avocatul Brînză Alexei în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței doar în ce privește stabilirea pedepsei în privința acestuia și admiterea cererilor de chemare în judecată și pronunțarea unei decizii prin care: pentru infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal ce i se incriminează lui Eșanu Ruslan să i se stabilească o pedeapsă sub formă de închisoare în limita minimă prevăzută de sancțiunea acestui articol în mărime de 10 ani închisoare, cu reducerea ei cu 1/3 în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală; pentru infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (1) lit. a) Cod penal ce i se incriminează lui Eșanu Ruslan să i se stabilească o pedeapsă sub formă de închisoare în limita minimă prevăzută de sancțiunea acestui articol în mărime de 1 an închisoare, cu reducerea ei cu 1/3 în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală. Iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal prin cumul parțial de pedepse penale stabilită pentru concurs de infracțiuni, a-i stabili în privința lui Eșanu Ruslan o pedeapsă definitivă de 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Acțiunile civile înaintate de avocatul Liliana Babici în numele lui XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX de restituit fără examinare din motivul înaintării lor de persoană neîmputernicită.

În motivarea apelului partea apărării a susținut că la stabilirea pedepsei în privința lui Eșanu Ruslan, instanța de judecată nu a luat în considerație toate circumstanțele atenuante stabilite în ședința de judecată și anume: recunoașterea vinovăției, căința sinceră, ilegalitatea acțiunilor victimei XXXXX, manifestate prin lăsarea copiilor fără supraveghere, care l-a provocat pe inculpat să comită infracțiunea precum și faptul că întreținător al celor cinci copii minori era doar Eșanu Ruslan, spontaneitatea comiterii infracțiunii și starea de ebrietate, care a generat săvârșirea infracțiunii, iar cauza a fost examinată conform procedurii simplificate prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Însă, instanța de judecată, neîntemeiat a constatat ca circumstanță agravantă săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate alcoolică. Căci anume această stare de ebrietate, împreună cu ilegalitatea acțiunilor victimei, manifestate prin exprimarea cu cuvinte necenzurate în adresa sa l-a provocat pe inculpat să comită infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal.

În consecință asupra răspunderii lui Eșanu Ruslan există doar circumstanțe ce atenuază răspunderea penală a acestuia.

De asemenea instanța de fond a pronunțat o sentință de admitere a cererilor de chemare în judecată înaintate de avocata părților vătămate Liliana Baghici, care fiind desemnată de stat și nu era investită cu împuterniciri pe versoul mandatului de către părțile vătămate. Cu alte cuvinte împuternicirile acesteia nefiind consemnate pe versoul mandatului de către părțile civile, conform art. 81 Cod de procedură penală avocata Liliana Baghici nu era în drept să înainteze acțiunile civile respective. Reclamanții nici nu cunosc de existența acestor cereri de chemare în judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2022, au fost respinse ca nefondate apelul procurorului în Procuratura r-lui Criuleni, Foicu Andrei și apelul avocatului Brînză Alexei în numele inculpatului, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea soluției date, instanța de apel a reținut că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a condiționat concluzia că, instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Instanța de apel a menționat că reieșind din totalitatea probelor acumulate, instanța de fond corect a constatat că învinuirea adusă inculpatului în temeiul art. 172 alin. (3) lit. a) și 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, integral și incontestabil și-a găsit confirmare în ședința de judecată.

De asemenea, instanța de fond a argumentat deplin poziția adoptată, cât din punct de vedere a cercetării în ansamblu a circumstanțelor cauzei, atât și din punct de vedere a prevederilor legale.

Instanța de apel a reținut că, sentința a fost contestată de către acuzatorul de stat în partea individualizării pedepsei iar partea apărării în partea individualizării pedepsei penale cât și a laturii civile.

Cu referire la stabilirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, potrivit prevederilor art. 16 Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 172 alin.(3) lit. a) Cod penal se clasifică ca fiind excepțional de gravă, iar cea prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal se clasifică ca fiind gravă, totodată ambele au fost comise intenționat de către inculpat.

Consecvent, instanța a reținut că, inculpatul la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află (Vol. I, f.d. 239, 240), la locul de trai se caracterizează negativ

(Vol. I f.d. 242), anterior a fost condamnat, dar antecedentele penale sunt stinse (Vol. I, f.d. 241).

Evaluând circumstanțele cauzei, instanța de apel a reținut că având relevanță la stabilirea mărimii pedepsei, conform art. 78 Cod penal, circumstanța atenuantă prevăzută de art. 76 alin.(1) lit. f) Cod penal, recunoașterea vinovăției, dar și circumstanța agravantă prevăzută de art. 77 alin. (1) lit. j) Cod penal, săvârșirea infracțiunilor în stare de ebrietate.

Așadar, instanța de apel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului precum și temeiurile care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului și sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța de fond corect a constatat că lui Eșanu Ruslan, urmează să-i fie stabilită pentru ambele infracțiuni pedeapsa cu închisoare, care va fi una echitabilă, având convingerea că doar aceasta este de natură să asigure atingerea scopului de reeducare și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni de către inculpat. La această concluzie instanța a ajuns reieșind din specificul, dar și circumstanțele concrete ale infracțiunilor comise, cât și faptul că Eșanu Ruslan anterior a mai comis infracțiuni și fiind condamnat, concluzii necesare nu a făcut, respectiv a comis două infracțiuni intenționate noi, fapt care impune aplicarea doar a pedepsei cu închisoarea.

Reieșind din cele indicate și având în vedere faptul că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal, sancțiunea căruia prevede în calitate de pedeapsă închisoarea de la 10 până la 20 ani sau detențiunea pe viață, la caz instanța de apel a susținut poziția instanței de fond de a numi inculpatului pedeapsa închisorii reducând limita minimă și maximă a acestei pedepse cu o treime stabilind o limită nouă, care este respectiv de la 6 ani și 8 luni până la 13 ani și 4 luni, corespunzător i-a stabilit lui Eșanu Ruslan în calitate de pedeapsă- 13 ani și 4 luni închisoare, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, sancțiunea căruia prevede în calitate de pedeapsă închisoarea de la 1 până la 6 ani, a redus limita minimă și maximă a pedepsei cu o treime stabilind o limită nouă, care este respectiv de la 8 luni până la 4 ani, corespunzător a numit lui Eșanu Ruslan o pedeapsă de 4 ani închisoare.

Iar, în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total, al pedepselor aplicate, instanța de fond a stabilit lui Eșanu Ruslan pedeapsa definitivă de 17 ani și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Astfel, instanța de apel a respins argumentele părții acuzării și părții apărării, or, pedeapsa individualizată de prima instanță, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Vis-a vis de argumentele părții apărării precum că acțiunile civile înaintate de avocata Liliana Baghici în numele lui XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX de restituit fără examinare din motivul înaintării lor de persoană neîmputernicită, instanța

de apel le-a respins ca nefondate or, potrivit materialelor cauzei acțiunea civilă a fost înaintată de către avocata Liliana Baghici în numele părților vătămate fiind semnată atât de către avocată cât și de către reprezentantul legal Maria Platonov (f.d 201), iar la f.d 147, se regăsește mandatul prin care Liliana Baghici a fost împuternicită de a apăra drepturile părților vătămate minore.

6. Împotriva deciziei instanței de apel declară recursuri ordinare:

6.1. Procurorul Plîngău Alexandru, în termen, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei atacate cu remiterea cauzei penale la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs procurorul indică următoarele motive:

- decizia instanței de apel este atacată în partea individualizării pedepsei aplicate inculpatului, fiindu-i aplicată nefondat o pedeapsă prea blândă, în coraport cu faptele săvârșite, precum și în coraport cu circumstanțele săvârșirii faptelor;

- atât instanța de fond cât și instanța de apel nu au ținut cont de personalitatea făptuitorului, de trecutul infracțional al acestuia, de faptul că a comis o infracțiune excepțional de gravă și o infracțiune gravă, cât și de circumstanțele comiterii crimelor;

- instanța de apel, menținând sentința a admis erori de drept aplicîndu-i inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani și 4 luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis, care este o pedeapsă prea blândă în coraport cu fapta săvârșită, circumstanțele comiterii faptei, consecințele acesteia precum și nu a luat în considerație personalitatea făptuitorului, faptul că anterior acesta a fost condamnat la 12 ani închisoare, de circumstanțele comiterii infracțiunii;

- instanța de apel a ignorat prevederile art. 61 și 75 Cod penal;

- acuzarea consideră greșite concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale;

- instanța de apel era obligată, să se expună asupra tuturor motivelor invocate de acuzatorul de stat în apel, precum că inculpatul a săvârșit o infracțiune excepțional de gravă, care face parte din capitolul privind infracțiunile sexuale, comisă în privința propriului copil, care la momentul săvârșirii infracțiunii avea vârsta de doar 7 ani, anterior a fost condamnat la 12 ani închisoare pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 119 alin. (3) și 121 alin. (2) Cod penal redacția 1961. Cu toate acestea reieșind din circumstanțele comiterii faptei și reieșind din personalitatea făptuitorului, instanța de apel a menținut aplicarea unei pedepse disproporționate faptei comise;

- motivarea soluției contravine dispozitivului hotărârii. Astfel, lecturând decizia atacată, se constată că instanța de apel în pct. 17) al deciziei, la stabilirea și individualizarea pedepsei nu se referă la Eșanu Ruslan, însă la Apostol Andrian, adică

la o altă persoană care nu are tangență cu respectiva cauză penală. Mai mult ca atât în cadrul pct. 17) al deciziei atacate, instanța se expune asupra scopului pedepsei penale prevăzut de art. 61 Cod penal nu în privința lui Eșanu Ruslan, însă în privința lui Apostol Andrian;

- pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de 17 ani și 4 luni închisoare, pentru săvârșirea unei infracțiuni excepțional de grave și a unei infracțiuni grave, nu ar realiza scopul legii penale, și anume atât scopul general cât și special. Or la caz urmau a fi aplicate prevederile art. 84 alin. (5) Cod penal.

6.2. *Avocata Dodica Victoria în numele inculpatului*, în termen, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei atacate cu rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri prin care ai stabili inculpatului pe art. 172 alin. (3) lit. a) Cod penal pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani, pe art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 1 an. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul total al pedepselor aplicate, a-i stabili pedeapsa definitivă de 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Restituirea fără examinare a acțiunii civile înaintate de către avocata Babici Liliana în numele lui. XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX.

În motivarea cererii de recurs avocata indică următoarele motive:

- atât instanța de apel, cât și prima instanță contrar prevederilor legale a admis acțiunea civilă depusă în numele părților vătămate. Respingând apelul apărătorului Brînză Alexei în această parte, instanța de apel a menționat că acțiunea civilă a fost înaintată în interesul părților vătămate fiind semnată de către avocat cât și reprezentantul legal Maria Platonov. Potrivit ordonanțelor din 10.09.2021 (f. d. 46, 48, 50) reprezentant legal al lui XXXXX, XXXXX, XXXXX a fost recunoscută XXXXX. Potrivit proceselor-verbale de audiere din 18.10.2021 (f. d. 134, 138, 141), în calitate de reprezentant legal al persoanelor susnumite a participat dna Pisarenco Valentina. Dna Maria Platon a fost admisă în proces ca reprezentant legal fără a fi concretizat al cărei persoane este reprezentant. Astfel, acțiunea civilă depusă, semnată de către o persoană ale cărei împuterniciri nu sunt clare se echivalează cu depunerea, semnarea acțiunii civile de către o persoană neîmputernicită și duce la restituirea acțiunii înaintate. Totodată, nu s-a expus instanța de apel cu referire la acțiunea depusă din numele lui XXXXX, or aceasta este responsabilă și a putut contrasemna atât mandatul avocatului, cât și acțiunea civilă depusă și din numele ei;

- instanța de apel nu s-a pronunțat la motivul indicat în apel, unde a fost invocat faptul că instanța de fond, luând hotărâre pe caz, a ignorat existența circumstanțelor atenuante, care urmau a fi luate în calcul la stabilirea pedepsei: inculpatul a recunoscut vina sa, a solicitat examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, reducând în așa mod cheltuielile statului și eficientizând activitatea instanței de judecată; infracțiunea prevăzută de art. 201¹ Cod penal încriminată inculpatului a fost săvârșită ca rezultat al unor împrejurări grele de ordin personal și

familial, și anume a stării tensionate în familie, fiind provocată de către partea vătămată XXXXX. E de menționat și faptul că potrivit caracteristicii eliberate de către Primăria XXXXX din 02.11.2021 (f.d. 113) „XXXXX, născută la XXXXX, nu a fost angajată în câmpul muncii și în perioada aflării cu traiul în XXXXX se caracteriza negativ, ducea un mod de viață amoral, nu se ocupa de educația copiilor”; în ședința de judecată au fost stabilite și alte circumstanțe atenuante: căința sinceră, atitudinea respectuoasă față de instanța de judecată;

- ignorarea circumstanțelor atenuante existente pe caz, de fapt, a dus la individualizarea incorectă a pedepsei și respectiv la stabilirea unei pedepse mai aspre inculpatului;

- instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe, prin care s-a dispus aplicarea lui Eșanu Ruslan limita maximă de pedeapsă pentru infracțiunile săvârșite, fapt care contravine art. 75, 76, 78 Cod penal;

- recurenta menționează că în pofida faptului că în motivarea deciziei pronunțate instanța de apel a indicat că pedeapsa este proporțională și circumstanțelor ce atenuază răspunderea, totuși, aceasta nu s-a expus referitor la motivul anume invocat în apel, ceea ce poate fi calificată ca o manifestare în favoarea acuzării, fiind astfel încălcat principiul contradictorialității în procesul penal, adică prevederile art.24 alin. (2) Cod de procedură penală și art. 6 alin.(1) CEDO.

7. Verificând argumentele recursurilor declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal concluzionează asupra inadmisibilității acestora, din considerentele ce urmează:

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților, iar la rândul său art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În același timp, Colegiul Penal constată că recurenții sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către procuror, Colegiul Penal reține invocarea incidenței la caz a prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței sau au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul Penal atestă că motivele și temeiurile de recurs invocate de către partea acuzării, nu și-au găsit confirmarea, în speță nefiind constatate erorile de drept invocate.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat de recurent, și prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*, Colegiul Penal constată că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea emisă a examinat toate argumentele invocate de către partea acuzării și în soluția pronunțată a dat răspuns acestora în mod motivat, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus clar, din care considerente instanța de recurs ordinar nu identifică temeiuri de a interveni în decizia atacată, sub aspectele indicate.

Totodată, Colegiul Penal ține să menționeze cu privire la temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, că alegațiile părții acuzării sunt declarative și neîntemeiate, deoarece instanța de apel a conchis asupra corectitudinii soluției primei instanțe cu privire la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului.

Astfel, Colegiul Penal atestă că prima instanță și instanța de apel corect au aplicat prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, ținând cont de toate circumstanțele comiterii infracțiunilor și de practica judiciară constantă la acest capitol.

Instanța de recurs ordinar subliniază că instanțele inferioare au indicat cu referire la principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62- 71 Cod penal, stabilind termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

La caz, prin sentință Eșanu Ruslan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 172 alin. (3) lit. a) și 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală și art. 84 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i-se

întemeiat pedeapsa definitivă de 17 ani și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Colegiul Penal consideră că alegațiile procurorului cu privire la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale sunt declarative, deoarece pedeapsa individualizată de instanța de fond și menținută de instanța de apel răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, cu respectarea rigorilor de motivare, respectate în speță de către instanțele judecătorești, iar o altă opinie a participanților la proces asupra acestei soluții în lipsa unei motivări corespunzătoare nu poate constitui în sine un temei de casare a deciziei.

La fel, argumentul procurorului precum că *„instanța de apel în pct. 17) al deciziei, la stabilirea și individualizarea pedepsei nu se referă la inculpatul Eșanu Ruslan, însă la Apostol Andrian, adică la o altă persoană care nu are tangență cu respectiva cauză penală. Mai mult ca atât în cadrul pct. 17) al deciziei atacate, instanța se expune asupra scopului pedepsei penale prevăzut de art. 61 Cod penal nu în privința lui Eșanu Ruslan, însă în privința lui Apostol Andrian”*, Colegiul Penal îl consideră neîntemeiat și menționează că este o eroare materială și că potrivit art. 249 alin. (1) Cod de procedură penală, erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însuși organul de urmărire penală, de judecătorul de instrucție sau de instanța de judecată care a întocmit actul, la cererea celui interesat ori din oficiu.

Prin urmare, Colegiul Penal conchide că argumentarea expusă de către partea acuzării în susținerea temeiurilor invocate, este declarativă și neîntemeiată, iar decizia instanței de apel cuprinde atât expuneri asupra motivelor apelului procurorului cât și motive clare pe care se întemeiază soluția, astfel impunându-se concluzia dispunerii inadmisibilității recursului ordinar declarat de către procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

Din recursul ordinar declarat de către partea apărării, Colegiul Penal reține invocarea incidenței la caz, a prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărătorului Brînză Alexei. Cu toate că avocata Dodica Victoria în numele inculpatului indică prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, aceasta critică de fapt pedeapsa stabilită inculpatului, temei ce se încadrează la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând argumentele invocate în recurs, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul Penal consideră, că în prezenta speță nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar prima instanță și-a motivat just

soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului.

Prin urmare, din materialele cauzei se atestă faptul, că inculpatul a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 172 alin. (3) lit. a) și 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, în acest caz, trebuie luate în vedere, în egală măsură persoana inculpatului și respectiv, reeducarea și reintegrarea socială, cât și dimensiunea fenomenului infracțional și așteptările societății față de mecanismul justiției penale, pentru a realiza o proporționalitate reală între aceste aspecte. Or, circumstanțele comiterii faptei și rolul condamnatului la comiterea infracțiunilor, a comis o infracțiune excepțional de gravă și alta gravă, din intenție, circumstanțe atenuante în privința inculpatului au fost reținute – recunoașterea vinovăției și circumstanțe agravante – săvârșirea infracțiunilor în stare de ebrietate.

La fel, se reține, că datele menționate de către avocată cu privire la faptul că *inculpatul Eșanu Ruslan, a recunoscut vina sa, a solicitat examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, infracțiunea prevăzută de art. 201¹ Cod penal încriminată inculpatului Eșanu Ruslan, a fost săvârșită ca rezultat al unor împrejurări grele de ordin personal și familial, și anume a stării tensionate în familie, fiind provocată de către partea vătămată XXXXX, căința sinceră, atitudinea respectuoasă față de instanța de judecată*, au fost luate în considerație la stabilirea măsurii de pedeapsă inculpatului de către prima instanță.

Așadar, Colegiul Penal conchide că pedeapsa stabilită inculpatului de către prima instanță și menținută de către instanța de apel este una echitabilă în raport cu cele săvârșite, la stabilirea ei instanțele judecătorești inferioare au ținut cont atât de scopul preventiv și educativ al pedepsei, de împrejurările în care a fost comisă fapta, circumstanțele cauzei, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite și de pericolul social pe care îl prezintă inculpatul în societate.

Raportând cele menționate la cazul supus judecării, instanța de recurs consideră că, în mod just instanța de apel a menținut sentința, motivând corespunzător temeiurile neaplicării unei pedepse mai blânde.

Astfel, la caz, circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere, anterior a fost condamnat, însă antecedentele penale sunt stinse (f. d. 241, vol. I), la locul de trai se caracterizează negativ (f. d. 242, vol. I), la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află (f. d. 239, 240, vol. I), atitudinea și consecințele infracțiunilor, întemeiat au fost considerate ca circumstanțe, ce nu pot condiționa aplicarea unei pedepse mai blânde, după cum indică apărarea, instanța de apel întemeiat a menținut sentința, prin care i-a fost stabilit inculpatului să execute pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 17 ani și 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Reieșind din circumstanțele expuse, Colegiul Penal constată că instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a menținut sentința, temei de a interveni nu s-a constatat. Din care considerent, instanța de recurs ordinar respinge ca

neîntemeiate afirmațiile, precum că instanța de apel nu a motivat suficient imposibilitatea aplicării unei pedepse mai blânde, fiindu-i aplicată cea mai aspră pedeapsă, iar circumstanțele invocate de recurentă nu sunt în stare să schimbe soluția.

În atare împrejurări, Colegiului Penal consideră, că instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și a aplicat inculpatului o pedeapsă echitabilă și conformă prevederilor legale, luând în considerație toate criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel, încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, Colegiul Penal statuează, că pedeapsa individualizată de prima instanță, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Totodată, argumentul avocatei cu privire la faptul că „*acțiunile civile înaintate de avocata Liliana Baghici în numele cet. XXXXX, XXXXX, XXXXX și XXXXX urmează a fi restituite fără examinare din motivul înaintării lor de persoană neîmputernicită*”, Colegiul Penal îl consideră neîntemeiat și declarativ, or instanța de apel s-a expus argumentat asupra argumentului dat la pct. 30 din decizie, pe care instanța de recurs ordinar îl însușește, temei de a interveni în decizia contestată lipsește.

Colegiul Penal nu acceptă nici motivele invocate în recursul ordinar cu privire la ignorarea prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală și art. 6 alin. (1) CEDO, considerându-le declarative și nerelevante pentru speța dată, decizia instanței de apel fiind corect motivată.

Mai mult, motivele invocate în recursurile de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza hotărârii de condamnare, conform jurisprudenței CEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Din acest punct de vedere se conchide, că de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept invocate, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului de către prima instanță și menținută de către instanța de apel, a fost aplicată în limitele legii, din care considerente se dispune inadmisibilitatea recursului declarat de avocată, ca fiind vădit neîntemeiat.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul Penal a ajuns la concluzia, că în speță nu s-a constatat prezenta erorilor de drept invocate de recurenți ce ar fi afectat hotărârile atacate, soluțiile instanțelor de fond în cauza prezentă sunt legale și întemeiate, astfel că recursurile ordinare urmează a fi declarate inadmisibile ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Plîngău Alexandru, și avocata Dodica Victoria în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2022, în cauza penală privindu-l pe EȘANU Ruslan XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 31 martie 2023.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN